

§ 28

Dnr 2015/KA0362

Yttrande över delrapport från Sverigeförhandlingen: Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar (SOU 2016:3)

Kommunstyrelsens beslut

Upprättat förslag till yttrande godkänns.

Ärendebeskrivning

Delrapport från Sverigeförhandlingen: Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar (SOU 2016:3) föreligger i bilaga.

Vetlanda kommun har beretts tillfälle att yttra sig senast den 31 mars 2016.

Sverigeförhandlingen har i uppdrag att ta fram förslag till principer för finansiering av nya stambanor för höghastighetståg mellan Stockholm och Göteborg/Malmö. I uppdraget ingår även att analysera de kommersiella förutsättningarna för att bedriva trafik på höghastighetsjärnväg. Medfinansieringen ska baseras på de nyttor kommuner och landsting får av investeringen. Sverigeförhandlingen ska dessutom föreslå hur eventuella tillkommande investeringar i den befintliga infrastrukturen ska planeras och finansieras.

Vetlanda kommun har i tidigare yttrande meddelat att kommunen inte berörs fysiskt av utbyggnaden av höghastighetsjärnväg och lämnade därmed inte in en nyttoanalys. Däremot berörs kommunen i hög grad av hur den framtida storregionala, regionala och lokala kollektivtrafiken kopplas till stambaneutbyggnaden.

Någon medfinansiering av de nya stambanorna lär inte bli aktuellt för Vetlanda kommun. Därmed avstår kommunen från att yttra sig över de förslag till finansieringskällor som beskrivs i rapporten.

Däremot ställer sig kommunen bakom Sverigeförhandlingens förslag att Trafikverket får i uppdrag att utreda vilka järnvägar som bäst kan bidra till att öka nyttan med höghastighetsjärnvägen. Förslag till yttrande har upprättats och föreligger i bilaga.

Arbetsutskottets förslag

Upprättat förslag till yttrande godkänns.

Yrkanden

Dan Ljungström (C), Carina Bardh (M) och Henrik Tvarnö (S) tillstyrker arbetsutskottets förslag.

Just sign

Utdragsbestyrkan

Yttrande över Sverigeförhandlingens delrapport Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar

Förslag till beslut

Vetlanda kommun godkänner upprättat förslag till yttrande.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Vetlanda kommun inbjuds att lämna synpunkter på Sverigeförhandlingens delrapport Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar. Remissvaret ska ha inkommit till Näringsdepartementet senast den 31 mars 2016.

Sverigeförhandlingen har i uppdrag att ta fram förslag till principer för finansiering av nya stambanor för höghastighetståg mellan Stockholm och Göteborg/Malmö. I uppdraget ingår även att analysera de kommersiella förutsättningarna för att bedriva trafik på höghastighetsjärnvägen.

Av rapporten som tar upp ovanstående frågor framgår att Sverigeförhandlingens bedömningen är att medfinansieringen av höghastighetsjärnvägen ska baseras på de nyttor kommuner och landsting får av investeringen. De finansieringskällor som beskrivs är banavgifter, skatt på stationsbyggnader, inkrementella skatteökningar, planvinst och värderingsersättning. Finansieringen utgår ifrån följande nyttor skapade av höghastighetsjärnvägen; snabbare resor/ fler resenärer, ökade fastighetsvärden samt ekonomisk utveckling och ökad konkurrenskraft.

Det kommersiella intresset för att bedriva trafik på höghastighetsjärnvägen bedöms i första hand avse ändpunktsresandet och stationerna i de större städerna såsom Norrköping, Linköping, Jönköping och Borås och eventuellt någonstans mellan Jönköping och Malmö. Övriga stationer längs höghastighetsjärnvägen bedöms i huvudsak komma att behöva trafikförsörjas med storregional upphandlad trafik.

Utöver de uppdrag som nämnts ovan ska Sverigeförhandlingen föreslå hur eventuella tillkommande investeringar i den befintliga infrastrukturen ska planeras och finansieras för att få bästa möjliga effekt av de nya stambanorna för höghastighetståg.

I kapitlet Underlag till kommande infrastrukturproposition redovisas kapacitetsbehovet runt Sveriges tre största städer, tillgänglighet till Arlanda, Uppsala, Kastrup, Köpenhamn och Helsingborg samt Kust till kust-banan. Sverigeförhandlingen föreslår att Trafikverket utreder vilka ytterligare järnvägar, utöver sådana som nämns ovan, som bäst kan bidra till att öka nyttan med höghastighetsjärnvägen.

Förvaltningens ståndpunkt

Vetlanda kommun har i tidigare yttrande över Sverigeförhandlingen meddelat att kommunen inte berörs fysiskt av utbyggnaden av höghastighetsjärnväg och lämnade därmed inte in en nyttoanalys. Däremot berörs kommunen i hög grad av hur den framtida storregionala, regionala och lokala kollektivtrafiken kopplas till stambanoutbyggnad.

Eftersom kommunen har svårt att identifiera nyttorna av höghastighetsjärnvägen genom exempelvis ökade fastighetsvärden, ekonomisk utveckling och ökad konkurrenskraft lär det inte bli aktuellt att kommunen är med och medfinansierar de nya stambanorna. Därför avstår kommunen från att yttra sig över de förslag till finansieringskällor som beskrivs i rapporten.

Kommunen ställer sig bakom Sverigeförhandlingens förslag om att Trafikverket får i uppdrag att utreda vilka järnvägar som bäst kan bidra till att öka nyttan med höghastighetsjärnvägen.

På initiativ av kommunerna Eksjö, Nässjö och Vetlanda har en utredning nyligen genomförts där syftet var att se över trafiksystemet på järnväg från Nässjö mot Eksjö/Vetlanda. I en annan utredning, som Region Jönköpings län beställt av Internationell Handelshögskolan i Jönköping, är uppdraget undersöka marknadspotential avseende kollektivtrafik i ett längre perspektiv i fyra stråk inom länet. Ett av de fyra stråken som ingår i utredningsuppdraget är banan Nässjö-Vetlanda.

De båda utredningarna borde kunna utgöra ett underlag till Trafikverkets fortsatta arbete med infrastrukturplaneringen. Resultatet av de båda utredningarna förväntas innebära att Trafikverket beslutar om åtgärdsvalstudier för berörda banor. Det vill säga att Trafikverket beslutar om åtgärder som förbättrar förutsättningar för transporter och resor på järnvägsbanorna.

Magnus Färjhage

Kommunchef

Peter Lundgren

Planerare